

Lezing 7: Gebed voor de seculiere samenleving

Keer weder, HEERE

De zevende lezing van het jaarthema zal gaan over ‘Gebed voor de seculiere samenleving’ met als ondertitel: “Keer weder, HEERE” (Ps. 90:13).

Het gebed voor anderen heeft op diverse manieren een plaats binnen het jaarthema gekregen. Tijdens lezing 3 hebben we al nagedacht over het gebed voor en met andere christenen. Tijdens deze lezing wordt dit verder verbreed naar de samenleving als geheel en zal het gebed voor de seculiere samenleving centraal staan. We zullen stil staan bij de vraag waarom dit nodig is en hoe dit gebed vorm en inhoud moet krijgen. Een belangrijke en lastige vraag die ook aan de orde komt, is welke verwachting we op dit gebed mogen hebben. We weten dat God almachtig is, maar tegelijkertijd wordt Nederland eerder meer seculier dan christelijk.

Voor deze lezing hebben we prof. dr. H.J. Paul uitgenodigd, hij zal op 12 maart 2020 *Deo Volente* zijn lezing voor ons uitspreken.

Aan de *lector* zijn de volgende vragen gesteld:

1. Waarom is het nodig om te bidden voor de seculiere samenleving?
2. Op welke manier moet het gebed voor de samenleving vorm en inhoud krijgen?
3. Welke verwachting mogen we op dit gebed hebben?

In reactie op de ontkerkelijking zijn kerken zich gaan richten op missionaire activiteiten. Suzanne gaat in het voorbereidingsartikel op zoek naar de missionaire activiteiten van andere godsdiensten.

Mensen winnen

Competitie tussen religies

Wanneer ik google op de term 'evangelisatie' krijg ik als definitie: evangelisatie, ook wel apostolaat genoemd, is de gangbare term voor het verbreiden van het christelijk geloof onder ongelovigen. Deze definitie zal u allen welbekend in de oren klinken. Velen zullen linksom of rechtsom weleens te maken hebben gehad met evangelisatie, zij het niet in uw kerkelijke gemeente dan wel vorig jaar tijdens de maatschappelijke avond. Evangelisatie is belangrijk omdat het geloof niet een hobby is, iets wat je 'erbij' doet. Het geloof in Jezus Christus is de enige manier om hoopvol in het leven te staan, om de relatie tussen God en uw ziel te herstellen. Daarom is het gebed voor onze medemens belangrijk. Alleen de Heere kan harten ombuigen en levens veranderen.

Tekst: Suzanne Cromwijk

In dit artikel wil ik verder niet stilstaan bij de vraag waarom evangelisatie in christelijke kringen zo belangrijk is, maar wil ik mij gaan bezinnen op andere religies. Hoe kijken zij aan tegen het verbreiden van hun leer? Waarom is dat voor hen wel belangrijk of juist geheel niet belangrijk? Hierbij wil ik me beperken tot een aantal religies: het jodendom, de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme.

Bij ons moet je (niet) zijn

“Doel is om het aantal joden te laten groeien ten opzichte van andere minderheden zoals de moslims” (Driel, 2010). Zomaar een citaat uit een artikel uit *Trouw*. Daarin legt de liberale rabbijn Cukierkorn uit waarom hij het belangrijk vindt dat mensen zich bekeren tot het jodendom. Het jodendom is te klein geworden ten opzichte van andere godsdiensten en moet zich niet teveel afscheiden van de samenleving, zo luidt de onderbouwing. In het gehele artikel is vrijwel niets te lezen over de inhoud van het jodendom. Enkel een bekeerling (van calvinistische afkomst) geeft aan dat hij zich thuis voelt in het jodendom omdat daar zowel aan de goede als aan de slechte kanten van de

mensen aandacht wordt gegeven (Driel, 2010). Zijn de cijfers datgene wat de joden drijft om bekeerlingen te werven? Op de site van de Grote Synagoge van Deventer wordt mij een heel ander beeld geschetst. “Het jodendom is dus geen zogenaamde bekeringsgodsdienst, anders dan bijvoorbeeld christendom en islam. (...) Want het jodendom is meer een doe-religie dan een (passieve) geloof-religie” (Beth Shoshanna, 2019b). Er wordt totaal niet aangemoedigd om je te laten bekeren tot jood. Sterker nog, iedereen zou zich nog een aantal keren moeten bedenken om zich aan te melden voor een bekeerlingstraject (Beth Shoshanna, 2019b). Er is een uitgebreide folder beschikbaar waarin stap voor stap beschreven wordt wat nodig is voor je bekering. Na een aantal gesprekken kan de opleiding tot jood beginnen. Allereerst wordt er veel kennis van je verwacht, er is een aantal boeken dat je door dient te spitten eer je naar de volgende stap gaat. Na een uitgebreide procedure van enkele jaren in Nederland wordt van je verwacht dat je naar Londen reist. Daar moet je aan een aantal rabbijnen bewijzen echt jood te willen worden. Wanneer je bewijs voldoende is, word je ondergedompeld en bevestigd als jood. Er is een apart hoofdstuk gewijd aan de kosten die je moet maken. Denk bijvoorbeeld aan boeken die aangeschaft moeten worden, huur van de synagoge, besnijdenis en de reis naar Londen (Beth Shoshanna, 2019a). Zijn de joden dan toch niet gedreven om mensen te winnen? Het is belangrijk om hier het verschil tussen orthodoxe en liberale joden niet uit het oog te verliezen. De orthodoxe stroming zal het aantal joden niet belangrijk vinden en een streng toelatingsbeleid hanteren. De liberale stroming zal het daarentegen belangrijk vinden dat de religie op zich in stand blijft en voor een soepeler toelatingsbeleid strijden.

Voor wie wil

“Joram van Klaveren: ‘Ik wil de islam met alle liefde uitleggen’”, zo luidde de titel van het artikel in het *NRC* van 4 februari 2019. Wat was dat een schrik, iemand die zo fel tegen de islam was, blijkt plotseling bekeerd tot die religie. In het interview wordt Van Klaveren dan ook flink aan de tand gevoeld. Over het algemeen is Van Klaveren erg mild over de islam. De islam trekt zich niet terug uit het maatschappelijk leven, oordeelt niet over anderen en probeert anderen ook niet over te halen. De islam is een godsdienst die Van Klaveren rust geeft, hij heeft zijn zoektocht naar een god voltooid (Kamerma & Arjarai, 2019). Wanneer ik een islamitische site bezoek lees ik een andere boodschap. Je moet niet langer moet wachten met het bekeren tot de islam. Als je gelooft en wilt leven volgens de zes zuilen van imaan (principes) en de vijf zuilen van de islam, is alles in orde. Hoe eerder, hoe beter (Duakracht, 2019). Na wat zoekwerk kom ik vooral verhalen tegen van mensen die zich bekeerd hebben tot de islam. De god van de islam wordt nagenoeg nooit als reden opgegeven, er is enkel sprake van een innerlijke rust na de bekering.

Aansluiting niet mogelijk

Een derde grote religie die we kennen is het hindoeïsme. Laat ik meteen met de deur in huis vallen: het is niet mogelijk om hindoe te worden. Je wordt als hindoe geboren of niet. Het hindoeïsme kent daarom het fenomeen zending ook niet. Het hindoeïsme is een godsdienst die vele goden kent, elk met hun eigen functie (India werkgroep, 2000). Ik zou het hierbij kunnen laten, maar dan sla ik een grote groep over. Het hedendaagse hindoeïsme dat in Nederland aanwezig is, lijkt namelijk niet meer op de oorspronkelijke godsdienst. Tegenwoordig is het een manier van leven geworden, een manier waarop je vredelievend met elkaar leeft. Je kan en hoeft je niet te bekeren tot het hindoeïsme, maar als je jarenlang hard werkt en je inzet voor je innerlijke groei zou je wat kunnen proeven van het hindoe zijn. Bij het moderne hindoeïsme staan de goden niet meer centraal, maar de onderlinge relaties tussen mensen (Warven, 2015).

Alles bestaat naast elkaar

Wat het boeddhisme betreft, je hoeft je niet aan te sluiten om het te zijn. Het boeddhisme ziet zichzelf niet als een religie, maar als een levenswijze. Zo was Boeddha ook geen god, maar een mens en leraar. Binnen het boeddhisme staan de relaties tussen mensen en het leven hier op aarde centraal (Boer, 2009). Evangelisatie is daarom ook geen noodzaak. Het zou goed zijn als veel mensen volgens de regels van Boeddha leven, maar dit heeft enkel nut voor het leven op deze aarde.

Wat anderen doen

Vier verschillende religies, het jodendom, de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme. Elk met hun eigen manier van geloven. Elk met hun eigen visie op het toebrengen van andere gelovigen. Twee religies die niet of nauwelijks openstaan voor nieuwelingen, het jodendom en het hindoeïsme. Een vraag die bij mij oprijst is waarom dit zo is. Waarom willen zij geen nieuwe gelovigen, mensen die ook volgens, in hun ogen, de juiste regels leven? Wanneer je de artikelen over de visie op andere religies doorleest is de meest gangbare verklaring dat ze het niet nodig vinden dat iedereen zich aansluit bij hen omdat er meerdere stromingen zijn waarin een goed leven hoog aangeschreven staat. Ook het boeddhisme ziet niet de noodzaak van bekering in. Zij geven zelfs aan geen echte religie te zijn, maar meer een levenswijze. Aansluiten bij hun stroming is niet nodig. De islam is wat dat betreft wel anders. Wanneer je overtuigd bent, moet je je zo snel mogelijk aansluiten.

Wat mij opviel bij het onderzoek naar andere religies dat er niet gesproken wordt over een leven in het hiernamaals. Enkel het goed leven op aarde wordt door elke religie afzonderlijk aangeprezen. Zolang we hier goed leven is het niet nodig om van religie te veranderen of ons ergens aan te sluiten.

Wat doen wij?

Na de beschouwing van andere religies, is het goed terug te keren naar het christendom. Hoe doen wij dat, anderen bereiken en overtuigen? Is dat echt iets waar wij actief mee bezig zijn? Wanneer ik zoek hoe ik

christen kan worden krijg ik geen handleidingen of spreuken die ik uit moet spreken. Nee ik moet geloven in Jezus. Jezus is een naam die ik veel tegenkom in artikelen over het christendom. Dat schijnt de kern van het christendom te zijn. Dat is in ieder geval wat komt bovendrijven op het internet. Opvallend, waar andere religies vaak een goed leven hier op aarde een centrale plek geven, staat bij het christendom een ander Persoon centraal. Ook lees ik over een volmaakt leven dat we zullen krijgen wanneer onze zonden door deze Jezus vergeven zijn. Dus binnen het christendom speelt een leven in het hiernamaals nu ook al een rol (Bokelman, 2013).

En dan nu naar onszelf, is Jezus de kern van ons christendom? Wat doet u met de vraag of

u gelooft? Hoeveel praat u over de kern van uw geloof? Wat betekent het christendom voor u? Misschien zult u tegen mij zeggen: “Als ik zelf niet in mijn hart iets daarvan ervaar, hoe kan ik dan ooit daarover iets zeggen?” Ik denk dat u daar een punt hebt, maar gelukkig hoeft u niet alleen maar alles uit uw eigen hart te vertellen. We hebben een Boek gekregen, waarin God iets over Zichzelf vertelt, de Bijbel. Dat zou nog weleens van pas kunnen komen tijdens gesprekken. We kunnen veel leren over evangelisatie, hoe we het evangelie kunnen verspreiden enzovoorts. Maar evangelisatie is iets waar je zelf mee kunt starten, gewoon door te doen en niet alleen te denken over het doen.

Literatuur

- Beth Shoshanna (2019a). *Gioer syllabus*. Deventer: Masorti Joodse Gemeente Beth Shoshanna.
- Beth Shoshanna (2019b). ‘Gioer’. Geraadpleegd op 23 juli 2019, Beth Shoshanna: <https://bethshoshanna.nl/gioer>.
- Boer, J. den (2009). *Thuiskomen met het boeddhisme*. Geraadpleegd op 9 augustus 2019, Nieuw Wij: <https://www.nieuwwij.nl/opinie/thuiskomen-met-het-boeddhisme/>.
- Bokelman, R. (2013). “*Veel misverstanden over leven na de dood*”. Geraadpleegd op 9 augustus 2019, CIP: <https://cip.nl/38821-veel-misverstanden-over-leven-na-de-dood>.
- Driel, E. van (2010). ‘*Er zijn meer joden nodig*’. Geraadpleegd op 23 juli 2019, Trouw: <https://www.trouw.nl/nieuws/er-zijn-meer-joden-nodig~bc014e8f/>.
- Duakracht (2019). *Bekeren tot de islam*. Geraadpleegd op 23 juli 2019, Duakracht: <http://www.duakracht.nl/bekeren-islam>.
- India Werkgroep (2000). *Hindoïsme*. Geraadpleegd op 23 juli 2019, Landelijke India Werkgroep: <http://www.indianet.nl/ks-hindoens.html>.
- Kamerman, S. & Arjarai, H. (2019). *Joram van Klaveren: Ik wil de islam met alle liefde uitleggen*. Geraadpleegd op 23 juli 2019, NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/04/ik-wil-de-islam-met-alle-liefde-uitleggen-a3652823>.
- Warven, R. van (2015). *Kun je hindoe worden?* Geraadpleegd op 23 juli 2019, Ohmnet: <https://www.ohmnet.nl/spiritualiteit/artikelen/column-kun-je-hindoe-words/>.